

Praktika Taanis

Kevin Vahisalu

autotehnik

Kuidas asi alguse sai

2015. aasta kevadel andis minu klassijuhataja Andrus Raal meie klassile teada, et on võimalik kandideerida välismaale praktikale. Olin kohe huvitatud ning küsisin, mida pean selle jaoks tegema. Selgus, et oli vaja teha taotlus, et soovin kandideerida Erasmus+ programmi raames, ning motivatsioonikiri, miks just mina peaksin saama võimaluse minna Euroopasse praktikale. Mõni päev hiljem sain meie kooli, Rakvere Ametikooli projektijuhilt kirja, et olen välja valitud õpirändeprogrammi osalema ja et veel enne suvevaheaja algust juunis on esimene kokkusaamine kõigile Erasmus+ programmis osalevatele õpilastele meie koolis. Selles tunnis siis räägiti, mida praktika välisriigis kaasa toob, kuidas sügisel ettevalmistusega jätkame ning mis tuleb õpilastel endal enne praktikale sõitmist ära teha. Ära tuli täita rahvusvaheline CV. Seda CV-vormi võib ka edaspidi kasutada, kui on soovi. Tuli tellida Euroopa Ravikindlustuse kaart. Tuli kindlaks teha, kas välisriigis saab helistada ning oma pangakaardiga maksta.

Järgmisel õppeaastal saime kokku kaheksa korda, iga kord räägiti erinevatest asjadest, nt mida tuleb teada, kontaktandmed, kuidas lennujaamas *check-ini* teha, mida tohib kaasa võtta ning kuidas ning kus pagasis need asuda tohivad. Tuli uurida selle linna kohta, kuhu läksime, pidime otsustama, millised meened kaasa võtta ning ühes tunnis käisid õpilased, kes on käinud Euroopas praktikal, oma kogemustest rääkimas ning andsid näpunäiteid.

Viimasel kokkusaamisel kordasime tähtsamad asjad üle, täitsime praktikalepingute enda osad, saime kätte lennupiletid, kindlustuspaberid, kontaktandmete paberi, meespeapaberi, kus oli kirjas kõik, mida oleme tundides rääkinud, ning hinnangulehe, mille pidi täitma firma, kus praktiseerisin.

Väljalend pidi toimuma pühapäeval, 1. novembril 2015 kell 5:30 ning lennujaama tuli jõuda kaks tundi varem.

Viperused algavad

Meie projektijuht oli organiseerinud meile 1. novembriks kella kaheks öösel Rakvere Ametikooli ühiselamu ette transpordi ning kellel oli soovi, sai sellega tasuta Tallinna lennujaama minna. Mina elan ühiselamus, seega leppisin juhatajaga kokku, et saan nädalavahetuseks sinna ööbima jääda, et bussile ning lennujaama jõudmine oleks kindel. Läksin siis 30.oktoobril ühiselamusse, kus vaatasin veel korra kaasa pakitud asjad üle, ajasin sõpradega juttu.

Esimese novembri varahommikul olin juba kell pool üks üleval ning veidi elevil sellest, et kõik see nüüd tõesti juhtubki. Ajasin üles oma sõbra, kes tuli samuti meiega Taani, ning vaatasin asjad veel korra üle, sest kui ma midagi väga olulist maha oleksin jätnud, oleksin saanud veel paluda

kellelgi need Tallinnasse tuua. Kella poole kahest olime sõbraga all ning ootasime. Meie buss jõudis kohale umbes kell kolmveerand kaks. Seadsime end bussis sisse ning jäime ootama, sest teadsime, et üks õpilane peaks meiega veel liituma.

Kell kaks hakkasime pabistama. Mõtlesime, et helistaks igaks juhuks sellele õpilasele, aga tema kõned olid postkasti suunatud: helistasime – ei midagi. Helistasime siis projektijuhile, et temalt abi paluda. Vahepeal helistasin kõik ülejäänud õpilased ka läbi, neid oli kaks. Üks ei vastanud ning teine oli juba kohal ning ootas lennujaamas. Projektijuht helistas tagasi ning teatas, et sai selle õpilase vanemad kätte ning ta jõuab umbes 40 minuti pärast ühiselamu ette. Pidime juba esimestel tundidel olulisi otsuseid vastu võtma. Kiire arvutamine tegi kindlaks, et kui startida kell 3:00 siis jõuame veel... Jäime siis ühiselamu ette teda ootama.

Meil läksid sõbraga vahepeal kõhud tühjaks ning lasksime endale taksoga Kadaka burgerist mõned burgerid tuua. Selline teenus küll maksis, aga me ei soovinud ise ühiselamu eest ära minna, sest hiljaks jäänu võis ka ju lubatust varem kohale jõuda. Burgerid käes, oli meil veel kõige rohkem 20 minutit ootamisega, peale seda pidime kindlasti startima, sest muidu jääksime ka meie ise lennukist maha ning see ei oleks üldse hea. Lõpetasime söömise. Hilinenud õpilasel olid kohale jõudmiseks veel vaid mõned minutid. Lõpuks ta siiski tuli...

Aitasime tal asjad bussi peale tõsta ning startisime. Hiljem ta selgitas, et oli kuupäevad sassi ajanud. Tal vedas, et me saime ta vanemad ärkvele, nii et ta veel viimasel minutil ühiselamu ette jõudis. Poole tee peal helistas mulle tagasi see õpilane, kes ei võtnud enne telefoni vastu. Küsisin, kaugel ta on. Ta ei saanud kohe asjale pihta, miks mind huvitab, kaugel ta on ning kuhu ta üldse täna minema peaks. Küsisin siis teise küsimuse: „Kus asud?“ Ta vastas: „Kodus.“ Hakkasin sisimas naerma, et tema küll enam ei jõua. Palusin tal projektijuhile helistada ning plaani hakata pidama, mida ta nüüd edasi teeb. Nemad said omad asjad paika pandud ning meie jõudsime ka kohale.

Lennujaamadest ning lendamisest

Jõudsime Tallinna lennujaama 4:20 ning *check-in* oli meie lennule avatud veel 10 minutit. Kasutasime iseteeninduskioskit. Kõik oli väga lihtne: juhiseid andis arvuti ning sina sisestasid andmeid. Kui kõik korras, printis kiosk kahed piletid välja, ühe Tallinnast Frankfurti ning teise Frankfurdist Aalborgi.

Pagas tuli pärast lennule registreerimist teenindusletis, mis oli märgistatud sildiga *baggage dropoff*, ära anda ja vastava lennu sihtkoha ning lennunumbriga varustada. Peale suure pagasi ära andmist pidime liikuma turvavärvasse. Seal tuli kogu elektroonika, kõik asjad taskutest, jope, käsipagas ning rauast esemed plastikkasti asetada. Kast liikus röntgenmasinast läbi. Kõigil läks hästi ning ära ei võetud midagi. Peale turvavärava läbimist saime veel umbes 30 minutit oodata, enne kui inimesed lennukile lasti.

Minule isiklikult see lend kõige mõnusam ei olnud. Lendasin küll esimest korda, ent teadsin juba

niigi, et mu kõrvad on rõhumuutustele väga tundlikud. Lendu tõusu ajal olid need juba lukus. Vaatasin lihtsalt ringi, vaatasin meie Eesti maastikku ja üritasin mitte sellele valule keskenduda, mis õhurõhu muutumiselega kaasnes. Stjuardessid näitasid, kuidas kasutada turvavööd, kus asuvad ujumisvestid ning mida teha, kui laest tulevad alla hapnikumaskid. Lennul pakuti meile vett, kohvi, karastusjooke ning saiakest.

Frankfurdi lennujaam oli väga suur, inimesi oli palju ning poode oli ka palju. Järgmise lennuni Aalborgi jäi neli tundi ooteaega. Minul olid kõrvad ikka veel lukus ning ma ei kuulnud väga täpselt, kui keegi midagi rääkis. Mõõtsime, kaua aega võtab, et kõndida lennujaama ühest otsast teise. Rahulikus tempos liikudes kulus selleks 12 minutit. Me vaatasime poodides asju ning sõime *hot-dog* i putkas hommikusöögi, mis oli üllatavalt hea. Kui olime kõik oma toimingud ära teinud, läksime oma lennuvärava juurde jalgu puhkama. Ajasime juttu ning tutvusime omavahel, sest kõik kõiki nii hästi veel ei teadnud.

Aalborgi lend väljus 10:30 Frankfurdi aja järgi ning kohale jõudsime 12:10 Taani aja järgi. Frankfurdi lennujaamas viidi meid peale meie lennuväravate avanemist bussiga lennuväljal asuva lennuki juurde. Lennu ajal pakuti taas kohvi, vett, karastusjooke ning saiakest. Teine lend meeldis mulle juba rohkem, sest rõhk ei hakanud enam nii tugevalt kõrvadele ega tekitanud valu.

Kui olime Aalborgi jõudnud, tuli kõndida sada meetrit, et minna lennujaama sisse, kus saime lindi pealt kätte oma pagasi. Leidsime kohe üles ka oma kontaktisiku Peter Schyum Jenseni, kes viis meid bussiga Viborgisse, kuhu meid kuueks järgnevaks nädalaks majutati.

Majutus ning olemine

Majutusse jõudes andis Taani kontaktisik meile meie tubade võtmed ning maja kiibikaardid, millega sai peale kella 23:00 alumise ukse avada. Tubades ootas meid lõunasöök: paljude lisanditega võileivad ning karastusjook. Elasime kolmandal korrusel ning meie toad olid kõrvuti. Ühte tuppä majutati kaks inimest. Kuna meid oli kokku viis, siis jagas üks õpilane tuba kohaliku kooli õpilasega. Mina sattusin ühte tuppä meie kooli õpilasega. Peale pisikest jutuajamist ning võtmete üleandmist jäeti meid omapead. Avastasime maja, ja uurisime, kus midagi asub ja läksime päris varakult magama, sest päev oli pikk olnud.

Hommikusööki sai kella 7:00-8:30ni, lõuna oli kella 12:00-13:30ni ning õhtusöök oli 17:15-18:30ni. Hommikusöögiks pakuti erinevaid helbeid ning erineva maitsega jogurteid või piima, pakuti ka kohvi. Lõunasöögi pidime tegema endale kaasa, sest nii oli lihtsam. Lõunasöögiks olid võileivad, mida endale ise hommikusöögi ajal valmistasime. Valikus olid erinevad küpsetised ning burgeritaolised saiad. Kattevalik oli suur: nt hakitud kapsas, paprika, erinevad vorstid, tomat, kurk, hakitud ning praetud kana, erinevad määrdained ning tuunikala. Õhtusöögiks sai erinevaid praade, salateid, siirupivett ning mahlu.

Tubades käisid koristajad kaks korda nädalas, aga meie ei soovinud, et meie tuba koristataks – seega me koristasime seda ise.

Ettevõttest, kus praktiseerisin

Ettevõtte, kus praktikal olin, oli suur, tööd jagus ning inimesed olid sõbralikud. Tööaegadest hoiti kinni ning ületunde ei tehtud. Vajalikud tööriistad ning abivahendid olid olemas. Tegeleti hooldustöödega, remondiga ning varuosade vahetusega ja rehvide hoiustamisega. Praktikakoht asus poolteist kilomeetrit majutusest eemal. Käisin sealt koolist antud jalgrattaga.

Jalgratta sain kooli garaažist, mis algselt nii logu, et vaevu liikus, rehvid tühjad ning keerata sellega ei olnud võimalik. Võtsin vabal hetkel ratta täiesti osadeks, puhastasin, määrasin ning lõpuks oli ratas nagu uus. Väljast nägi välja vana ja roostes, kuid liikus. Jalgratast Taanis kasutada oli väga mugav ning lihtne, Eestiga võrreldes erinev muutus oli see, et jalgrattureid hoitakse seal väga, antakse alati teed ning jälgitakse koguaeg neid. Raskusteks oli rattaga liiklemine mäest ülesse, sest nende mäed on väga pikad ning tunduks nagu ei saakski otsa.

Töökojas oli kolm tõstukit, sillastendi tõstuk, kaks montaažipinki, balansseerimispink, rehvi lahti surumise pink, pidurdusjõu stend, „amortide“ kulumise stend, viis tööriistakäru ning ladu paljude erinevate abivahendite jaoks. Seal oli ka neli suurt konteinerit, milles hoiti numbrite järjekorras klientide rehvipaare. Ettevõttes oli hoiul üle 500 kliendi rehvipaari.

Töökojas töötas viis inimest: Martin, Peter, Niels, Nikolai ja Leo. Minule anti isiklik kapp, kus hoida oma vahetusriideid. Töökeskkond oli meeldiv, inimesed abivalmid ning tööde tegemisel jagati erinevaid nippe ja professionaalselt tööle lähenemise võtteid.

Koht, kus võeti kliente vastu ning kus kliendid said oodata, oli sama suur kui töökoda ise. Seal oli tasuta wifi, pakuti kohvi koos piima ning suhkruga, sai kasutada arvutit või vaadata nahkdiivanil mõnuledes televiisorit. Lastele oli oma nurk erinevate mänguasjadega.

Enamus aeg tegin rehvivahetust. Neil oli hästi korraldatud, kes, kuidas, mida teeb ja mis järjekorras. Nende rehvivahetus koos rataste balansseerimisega ning auto alt ära võtmine ja tagasi panemine võttis aega 12minutit! Ma õppisin ära, kuidas ja mida nad teevad ning sokutasin ka ennast sinna liini vahele. Sain erinevaid nippe ning tehnikaid teada, mida kindlasti hakkab tulevikus enda tarbeks kasutama. Uus asi, mida ma seal nägin oli rehvide märgistamine, et kus kohas see rehvi eelmine aasta asus, ning järgmine aasta pannakse need vastupidi.

Esimene nädal olin koolis ning tegin seal garaažis tööd, rehvivahetusi, mõned elektriliste vigade otsimine ning üks suurem töö oli ühel erilisel BMW325 kabriolett Alpine *Special Edition*-i helitehnika juhtmete vedamine ning seadistamine.

Kooli garaažis oli 10 tõstukit, sillastendi tõstuk, montaažipink, balansseerimispink, 10 tööriista käru, iga tõstuki ees oli laud koos erinevate määrdeainete ning valgusega ja väike ladu määrdeainete ning abivahendite jaoks.

Garaažis töötas 2 inimest ning õpilasi praktikal oli 30 inimest.

Nende töötamise ajal on 3 pausi, hommikune kohvitamine, lõunane söömine ning õhtune

kohvitamine. Need pausid olid minu jaoks väga harjumatud, sest Eestis ei ole sellist asja.

Algselt oli kokkulepitud, et esimene ning viimane nädal olen kooli garaažis. Asjad lahenesid teisiti, sest ma soovisin jääda veel 1 nädalaks ettevõttesse tööle. Tahtsin jääda, sest mulle meeldis sealse seltskonnaga töötada ja praktiseerida.

Vaba aeg

Esimesel päeval Viborgis tegeles meiega üks vanem õpetaja, kes näitas meile linna. Ta selgitas, kust saab raha välja võtta ning vahetada. Ta näitas meile kätte söögikohad, mida tasub külastada, lähimad kauplused ning toidupoe ja viimaks tegi ekskursiooni nende koolis.

Teisel nädalavahetusel viis see sama härra meid jalgsimatkaale kesklinna, kus rääkis linna ajaloost, kirikutest, majade eripäradest ning sõdadest, mis on Taani ajalugu mõjutanud. Käisime ka paaris kaupluses ning lõunastasime kohvikus.

Neljandal nädalavahetusel viidi meid *bowling*´ut mängima ning laserrelvadega lõbutsema.

Omapäi ja omal algatusel käisime pidevalt vanalinnas kauplustes, mõnes väiksemas kohvikus ning ühes suures kaubanduskeskuses, kuhu buss viis 15 minutiga.

Kokkuvõte

Erasmus+ programmist jäi mulle väga hea mulje ja mälestus. Kui antakse võimalus uuesti minna, lähen kindlasti. Soovitan programmi ka teistele, kui vähegi on võimalust Erasmus+ projekti raames välismaale minna. „Paberimajandus“ ning suhtlemine Taanis sujusid meeldivalt ning arvan, et jätsime endast hea mulje. Loodan, et ka teisi praktikante võetakse sama hästi vastu.